

Փ Ո Ւ Փ Ս

Բլրան կողին դալարուն,
Առանձնութեան մէջ հսկայ,
Երազներով օրօրուն՝
Սէրն իմ աղուոր կը մեծնայ:

Արշալոյսին՝ հարսի պէս,
Մարդարիտով դարդարուած,
Կը ճօճէ հասակն հեղ
Ըմպելով շաղն ալգամած:

Համբոյրին տակ զեփիւռին՝
Վարսերն օդին ցրուելով,
Երբ կը նայի տարփաղին՝
Կ'երզէ ամէն բան իրմով:

Արեւին տակ ուռճացի՛ր,
Սէրն իմ աղուոր ու փափկիկ,
Անըստող է փերջն արբշիւ,
Գուցէ հասնի հով սատտիկ:

Անցայ քովէն վերատին.
Հասած էր մահն անողոք,
Աղաղուն թուփ, կեանք անդին...
Զեփիւռը դայն կ'ողբար լուկ:

Պատասխոյ, 1957

Հ. Մ. ՃԱՆԱՇԵԱՆ

ՄԻՐՈՅ ՓԵՓԱՆ

Սիրտը փեթակ, որուն չորս դին
Իզճերըս են մեղուներ,
Որոնք յոյսիս ծաղիկներու նեկտարով,
Ինձ կը հիւսեն երազներ:

Բերէ՛ք ինձի դառնութիւնները բոլոր
Բերէ՛ք սրտիս փեթակին.
Կ'ուզեմ քամել խորիւրդներու մեղրը լոյս,
Վէրքերու մէջ մըթաղին:

Ա՛հ, թող հալի ամբողջ փեթակը սրտիս
Սիրոյ անմար բոցերով.
Ու թող ձուլուին մեղրամոմէն մրնացորդ,
Յոյսի մոմեր հոգեթով:

Հ. Ե. Տ.

Լ Ի Ճ Ի Ն Ե Ր Գ Ը

Պուրակի լուռ ծոցին մէջ
Լիճ մը կարծես կ'երազէ,
Եւ իր բիւրեղ նայուածքով
Երկինքն իր մէջ կը սուզէ:

Քընարահար ծառերու
Երգահանդէ՛սը, որպէս
Խայտանքներու սարսուռներ,
Կ'անցնի պղտոր հոգիէս:

Ես ալ իրրեւ քնարահար,
Դիւթուած անոյշ նայուածքէդ,
Երգըս կու դամ խառնելու
Բերկրանքիդ մէջ լուսաւէտ:

Ա՛հ, հոգիս ալ քեզի պէս
Ըլլար լըճակ մը պայծառ,
Որուն մէջ ջինջ ժպտիտով
Անամպ երկինք մը ցոլար:

Հ. ԵՓՐԵՄ ՏԷՐ ՂԱԶԱՐԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

ՀԱՅ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԻՒՆԸ

ՍՐԲԱԶԱՆ ԵՐԳԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ Գ. ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻՆ

(Փարիզ, 1-8 Յուլիս, 1957)

Բազմաթիւ եւ ամէնազգի երաժշտագէտներու կարգին, հրաւիրուած էր նաեւ Վենետիկի Միւլթարեան Միաբանութենէն Մեծ. Հ. Ղեւոնդ Վրդ. Տայեան, միջադպային բեմի վրայ դնելու հայ սրբազան երգն ու անոր հսկայ արժէքը, որ հինաւորաց դարերու դմայլելի պատմութիւն մը ունի: Ու երաժշտագէտ Վարդապետը ներկայացած է հոն ոչ միայն իրրեւ մասնակցած մը, հմուտ, հայ եկեղեցական երաժշտութեան պատմութեան, անոր յեղաշրջումներուն եւ առանձնայատուկ նըկարագրին, այլ նաեւ իրրեւ Վարդապետ մը որ տուած է իր պատուական լուծման, իր լաւագոյնը՝ կորուստէ փրկելու համար մեր մեղրածորան շարականներն ու մար մեր մեղրածորան շարականներն ու գանձերը: Արդարեւ ան ամբողջ կեանք մը նուիրած է հայ շարականներուն, յամարեւ զոհողութեան խարոյկին վրայ սպռնելով, յափշտակուած՝ հայ երգին սքանչելի դիւթանքէն: Ու տեսարաններն, սքանչելի դիւթանքէն: Ու տեսարաններն, հազարաւոր էջեր սեւցած են, թարգմանելու համար մեր երգերուն բիւր նրբեւորանքներն ու ալյազան խաղերը: Տասներկու հատոր պիտի ըլլան անոնք երբ ամբողջապէս հրատարակուին: Ներկայիս արդէն լոյս տեսած են չորրորդ եւ հինգերորդ հատորները, ընդամենը 974 էջ, մեծադիր: Իրենց զբաւիչ ու գեղեցիկ կողքով, վերարտադրութիւն հայ չքնաղ մանրանկարի մը, այդ երկու հաստափոր հատորները զբաւած են բոլորին ուշադրութիւնը, Համազումարի օրերուն, ցուցադրուած ըլլալով մուտքին մօտ. ու ցաղրուած ըլլալով մուտքին մօտ. ու ցաղմաթիւ օտարազգի մասնագէտներ եւս

իրենց զարմանքն ու շնորհաւորութիւնները յայտնած են ալեղարդ հեղինակին: Ահա այս գնահատելի վաստակին ի տես է որ Համազումարին կազմակերպչները լայն տեղ տուած են Հ. Ղեւոնդ Վրդ. Տայեանի գեղեցագորին, հարիւրաւոր ուրիշ տեղեկագիրներու մէջէն նախընտրութիւն ընծայելով հայկականին: Մեծարգոյ Հայրը իր հակիրճ գեղոյցով (3 Յուլիս, 1957), որ մեծ հետաքրքրութիւն ստեղծած է սրբազան երգի մասնագէտներու այդ ընտրանիին մէջ, մատնանշած է արժէքը այն եղանակներուն՝ զորս ինք թարգմանած է եւրոպական ճայնադրութեան. բացատրած է թէ անոնք ինչ աստիճանի հայկական են ու կը ներկայացնեն մեր տոհմիկ ազգային եկեղեցական երաժշտութիւնը: Եւ ահա Միւլթարեան երկրարեան աւանդութեան նըկարագը՝ հայ երգին: Միւլթար Արքահայր ինք բերած է այդ եղանակները արեւմուտը՝ Հայաստանի մեծագոյն պանքերէն, ուր ինք ուսած ու մեծցած էր. Սեբաստիա, Կարին, Բասեն, Էջմիածին, Սեւան: Հետեւաբար անոնք կը ներկայացնեն առ նուազն երկու հարիւր եօթանասուն տարուան հնութիւն մը. այս տեսակէտով՝ կրնանք աւելցնել մենք՝ շատ աւելի կը մօտենան նախնականին, քան ինչ որ Տեսեանի ու Թաճեանի հրատարակութիւնները, որոնք լի են Պոլսական ազդեցութեամբ ներմուծուած թրքական տարրերով, եւ ժամանակին, Կոմիտաս վրդ. իսկ բուն պայքար մղած է այդ օտար եւ մեղկ հոսանքին դէմ: Ս. Ղազար